

5 MINUTE VOOR EN NA SEKWESTRASIE

DEUR

DR PHILIP THEUNISSEN COMPUTUS BESTUURSBURO

Sekwestrasie, bankrotskap, likwidasie, insolvensie of boedel oorgee is in wese verskillende omskrywings vir dieselfde begrip. Afhangende van watter tipe entiteit betrokke is, naamlik individu of regs persoon, is die begrippe 'n beskrywing van die regsproses waardeur 'n entiteit deur 'n hofbevel insolvent verklaar word wat tot gevolg het dat sekere van die entiteit se bates aan 'n kurator oorhandig moet word. Die doel van sekwestrasie is om te sorg dat die skuldeisers nie verdere skade lei nie en dit poog ook om aan die skuldeisers pro-rata bevoordeling uit die insolvent se boedel te bied.

Sekwestrasie kan op drie maniere gedoen word. In die eerste plek is daar boedeloorgawe of vrywillige sekwestrasie waar die insolvent self die hof nader. 'n Tweede wyse is 'n vriendskaplike sekwestrasie waar 'n vriend of familielid 'n aansoek om sekwestrasie bring. Die derde proses is 'n gedwonge sekwestrasie waar een of meer van krediteure by die hof aansoek om sekwestrasie doen.

Ongeag watter proses gevolg is, word 'n kurator deur die Meester van die Hooggeregshof aangestel. Sy plig is om volgens die Insolvensiewet beheer van die insolvente boedel oor te neem en die bates te gelde te maak. Die opbrengs hieruit word op 'n voorgeskrewe manier tussen die skuldeisers verdeel. In wese beteken sekwestrasie dat die insolvent sy skuld afskryf en dit is veral hierdie aspek wat baie aantreklik lyk vir mense wat onder finansiële druk verkeer.

Ontnugtering

Die meeste sekwestrasiegevalle is die gevolg van 'n oordadige lewenstyl waar mense meer flambojant leef of boer as wat hulle inkomste hulle toelaat. Die tekort word met skuld aangevul en hoe meer die skuld word, hoe minder word die terugbetaalvermoë terwyl die hoë lewenstyl gewoonlik dieselfde bly. Die skuld hoop dan net op tot op 'n punt waar dit meer as die bates is en dan is die persoon bankrot of insolvent.

Op hierdie stadium word die skroewe van alle kante af aangedraai. Skuldinvorderaars bel op 'n Private numbers om te weet 'n wanneer betaal jy en 'n hoeveel betaal jy. Vreemde voertuie kom op die plaas aangery en mense met 'n clip boards stap op die werf rond. Familie is nou kwaai vriende wat aanhoudend wil weet wanneer die privaat lenings betaal gaan word. Besighede op die dorp verkoop nie iets nie tensy dit kontant betaal word. By die kasregisters wil die kredietkaart nie deurgaang nie. Die skool hou die kinders se rapporte terug omdat die skoolfonds nie betaal is nie. Ou koeie word op die kinders se naam verkoop om Vodacom en DSTV aktief te hou. Dan kom die onafwendbare besluit uiteindelik om maar liewers boedel oor te gee sodat die druk verlig kan word.

Net voor sekwestrasie

In wese is daar twee duidelik onderskeibare fases tydens sekwestrasie naamlik dié waar die hof oortuig moet word dat 'n sekwestrasiebevel gepas sal wees en dan die proses waar die kurator sy werk gaan doen. Daar is 'n klomp formaliteite wat nagekom moet word wat gewoonlik deur 'n prokureur hanteer word en vanaf die datum van die besluit neem dit ongeveer sewe weke voordat die aansoek in die hof aangehoor word. Sodra die bevel toegestaan word, word die kurator aangewys en neem dit 'n verdere ses tot agtien maande om 'n insolvente boedel af te handel.

Die reg laat die insolvent nou toe om absoluut in sy eie belang op te tree. Gedurende die proses het hy immunititeit wat hom teen sy skuldeisers beskerm. Hy kry verder 'n splinternuwe boedel terwyl die kurator na die ou een omsien. Hy het nou wel geen bates in dié boedel nie, maar die heel belangrikste is dat hy ook geen laste meer het nie. Die verligting is dat die insolvent nie meer slapelose nagte het nie aangesien hy nie hoef te wonder wie volgende aan sy deur gaan klop vir geld nie. Gewoonlik benut die insolvent hierdie immunitetsperiode meer as wat die wet hom toelaat. Dit is gedurende hierdie fase wat bates skielik verdwyn en inkomste op ander onbekende plekke inbetaal word.

Vyf minute voor die sekwestrasie bring dus totale finansiële verligting, bykans oorfloed, vir die insolvent en die beskerming wat die reg hom bied is nogal gerieflik teenoor die lewe wat hy tot kort voor die bevel gehad het. Volgens diskresie behou hy sy salaris en gewone huishoudelike meubels het so 'n lae kommersiële waarde dat die kurator nie daarop steun om skuld mee te delg nie. As die insolvent geen skuld op sy vakmangereedskap het nie, mag niemand dit van hom afneem nie. Die lewe is nou nogal heelwat makliker en die besluit om te sekwestreer moes dalk eerder al geneem gewees het!

Net na sekwestrasie

Na sekwestrasie begin die insolvent weer voor. Hy moet 'n nuwe bron van inkomste kry. Die huis waarin hy gebly het is waarskynlik verkoop en hy moet alternatiewe verblyf vind. Hy sal, sonder finansieringsbronne, dalk 'n ander voertuig ook moet aanskaf.

Die insolvent het reeds oorgenoeg bewys gelever dat hy nie met geld kan werk nie en dit is gevolglik nodig om die breë publiek teen sy se onverantwoordelike manier om met geld te werk, te beskerm. So na sekwestrasie kry die insolvent goedgunstiglik 'n nuwe familielid by, naamlik die kurator. Buiten sy verpligte funksies is hy ten minste geselskap ook vir die insolvent wat op hierdie stadium baie meer vyande as vriende het.

Die insolvent is beperk handelingsbevoeg en moet voortdurend sy kurator se toestemming vir verskeie regshandelinge kry. Hy mag byvoorbeeld nie 'n direkteur van 'n maatskappy of die besturende lid van 'n beslote korporasie wees nie. Hy sal toestemming van die kurator moet kry om enige finansiële transaksies te mag aangaan. Hierdie persoon sal dus tot by rehabilitasie 'n belangrike en deurlopende rol in die insolvent se lewe speel.

Die algemene reël is dat 'n insolvent geregtig is om 'n kontrak te sluit wat nie verband hou of nadeel kan inhou vir sy insolvente boedel nie. Hy is byvoorbeeld gemagtig om 'n

selfoonkontrak of voorhuwelikse kontrak te sluit. In terme van die Insolvensiewet word hy nie verbied om weer skuld te maak nie maar wanneer hy aansoek doen móét hy openbaar dat hy insolvent is. Die kredietburoo sal hom vir 5 jaar as insolvent lys en hy sal met so 5 rekord geen kans hê om skuld te kry nie.

Banke sal die insolvent nie toelaat om 5 tjekrekening of kredietkaart te open nie, maar hulle sal hom toelaat om 5 spaarrekening te open, uiteraard sonder 5 kredietlimiet. Daar sal geen ruimte wees om 5 oordadige lewenstyl met skuld te finansier nie. Hy het geen ander opsie as om sy lewenstyl binne sy beskikbare inkomste te hou nie.

Lank daarna

Die kurator moet uiteindelik toestemming vir die insolvent se rehabilitasie gee en kan weier as hy gronde daarvoor het. Sommige kurators stel sekere vereistes waaraan die insolvent vir die duur van die sekwestrasie aan moet voldoen. Rehabilitasie kan dus eers begin as toestemming van die kurator ontvang is en ook slegs nadat die Likwidasie en Distribusie-rekening (L&D) deur die Meester van die Hooggeregshof bekragtig is. Hierdie rekening word deur die kurator opgestel om aan die Hof te wys hoe al die geld verreken is. Die hofreëls bepaal ook dat die insolvent vier jaar na datum van sekwestrasie of een jaar na die L&D bekragtig is, aansoek vir sy rehabilitasie kan doen. As die insolvent nie aan hierdie vereistes voldoen nie, word hy na tien jaar outomaties gerehabiliteer.

Sekwestrasie skep weliswaar 5 geleentheid om weer oor te begin maar dis 5 proses waarin die insolvent gewoonlik van 5 baie hoë na 5 baie lae lewenstyl moet aanpas, waar sy finansiële besluitneming van volkome bevoegdheid tot beperkte magte gaan verminder en waar sy emosies van absoluut stresvol na gerusstelling en dan afhanklikheid van 5 kurator gaan wipplank ry. Indien 5 boer heeltemal seker is dat hy nie sy skuld sal kan betaal nie, is sekwestrasie 5 uitweg. Indien hy egter oortuig is dat die probleme van 5 tydelike aard is en dat hy dit binne 5 redelike kort periode te bowe sal kan kom, is dit altyd beter om nie te sekwestreer nie.

Erkenning: Danie Potgieter Prokureurs

<http://daniepotgieterprokureurs.co.za/dienste/vrywillige-sekwestrasie/>